

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.;
rândul cu litere garmond.

» Nimeni nu va refuza a dori eu căldură și din toată inima unirea. Nici un monarh nu va zice: vreau ca despărțirea creștinilor să fie pentru totdeauna. Nici un patriarh, episcop, preot sau călugăr al bisericii de răsărit, pe care-l veți întreba.

nu va răspunde: Nu voesc unirea, 'soco-tesco desbinarea creștinilor ca o stare normală. Din contră va spune: Din toată inimă dorim realizarea unei fapte așa de frumoase. Apoi nu ne rugăm noi în toate zilele lui Dumnezeu în liturgiile noastre, ca să se împlinească dorința aceasta? Fiește care om, bărbat și femeie, fie că se țin de clasa celor instruiți, fie din popor, va răspunde la fel. Și dacă s'ar putea cerceta generațiile trecute în privința aceasta, toți ar fi de acord. Împărații Bisanțului patriarhii, preoții și chiar acei ce erau socotiți ca vrăjmași înverșunați ai unirii, vă vor răspunde: Dar aceasta a fost visul nostru de a vedea creștinătatea unită cum era la început.

Însuși Marcu Efesanul, marele adversar al sinodului dela Florența, nu va recunoaște că a fost contra unirii; el vă va spune din potrivă: am făcut apel călduros adversarilor mei, dar nu m'au ascultat. În sfârșit, cine este acela din toată lumea, care să îndrăznească a zice: doresc desbinările, doresc ca zizania să fie sămănată cu grâu la un loc? Ar trebui să fie un om rău sau un necredincios, care să cugete astfel. Dacă este așa, dacă din amândouă părțile este dorită împăcarea, dacă s'a lucrat de veacuri fără a se ajunge la capăt, ce trebuie să credem, decât că sunt neînțelegeri, că s'a privit același lucru în chip cu totul diferit, și din pricina aceasta a devenit imposibilă realizarea scopului. Dacă doi oameni doresc același lucru înțelegând ceva cu totul deosebit, pot să discute secole întregi același lucru, și să nu ajungă la nici un rezultat.

Iată ce s'a întâmplat cu chestia unirii bisericilor: primul pas, spre a putea nădăjdui că s'ar face ceva spre ajungerea scopului, ar fi să se definească: ce se înțelege prin numele acesta de unire și cum să se stabilească? Dar toată aceasta nu s'a făcut. Biserica latină, cam obicinuită cu porunceala, a voit să impună bisericii orientale unirea cu dânsa, fără să se întrebe dacă ideea aceasta este primită de sora sa. Ea totdeauna s'a socotit pe sine vrednică a face legile. Cine nu voiește să recunoască unirea în forma pe care voesc să o dau eu, este adversar al unirii. Marcu din Efes, b. o. se consideră ca adversar unirii, pentru că nu o voia în forma dată de biserica apusă la sinodul din Florența. Din contră n'ar fi obiectat nimio în contra unirii, cum o dorea biserica de Răsărit. Pentru biserica apusă, unirea era identică cu supunerea completă.¹⁾ Biserica orientală era socotită ca o fiică răsvrătită a bisericii romane. Apusul n'avea să schimbe nimic, nici să facă ceva spre a obține unirea. Orientul din contră trebuia să se pue cu desăvârșire sub jurisdicția pontificalului roman și în fine să recunoască toate dogmele, pe care teologia latină le a dezvoltat în timpurile mai nouă ca adevarate. Toate încercările făcute de Roma și apuseni dela desbinare n'au avut alt scop. Delegați, scriitori, tratate teologice, sinoade de unire, întrebări de mijloace politice și chiar forța câte odată, toate acestea n'au avut altă intenție. Biserica orientală din contră a privit unirea din alt punct de vedere. Pentru dânsa, unire va să zică dragoste, concordie și frăție, iar nu supunere. Ea consideră cele două ramuri ale creștinătății ca două surori, egale în demnitate și în drepturi, una ca alta. Ea mai este de părere, că pentru a se uni, trebuie a se reveni la punctul de când s'au despărțit. Cele două mari jamătăși ale creș-

¹⁾ Sublinierile le facem noi.

tinătății ar trebui să creadă tot ceea ce credeau înainte de desbinare. Relațiile între ele ar trebui să fie aceleași cum erau din vechime. Ea consideră învățăturile din evul mediu și apoi doctrițele dogmatice din veacul al XIX ca niște abateri. După socotința sa, biserica apusă a părăsit temelia doctrinară veche spre a introduce inovațiuni, precum: purcederea duhului sfânt din Fiul și nu numai din Tatăl, existența purgatorului, primăția pontificalului roman și altele de felul acesta. Ar trebui dar, ca biserica apusă să părăsască aceste inovațiuni, care împiedică unirea și dragostea frățească. Iată ce va face jertfa aceasta, concordia turburată prin aceste inovațiuni, se va întări iarăși. Dintre o parte se zice: mândria grecoilor care nu vor să-și plece fruntea pontificalului roman, împiedică unirea. De altă parte se zice: unirea este o neputință din pricina trufiei papilor, cari se cred stăpâni peste lumea întreagă și chiar ai dogmei, și cer ca toți să se închine înaintea lor. Din cele două părți, urmărindu-se astfel un ideal cu totul deosebit, unirea nu se poate face nici odată.

În adevăr, vedem că biserica orientală a refuzat mai în totdeauna să primească concepția romană despre unire, care i se părea neadmisibilă, și fără îndoială că nici în viitor nu o va primi. Numai sub influința împrejurărilor politice apăsătoare a arătat câte odată tendința de a recunoaște acest sistem, pe care Roma-l dorea și care i se părea odios. Din cauza în preajurilor politice au oferit împărații Bizanțului o asemenea unire cu Roma. Din motive politice prea apăsătoare s'a primit pentru câțiva timp la Lion și la Florența sistemul acesta apusă; la Lion spre a scăpa de pretendenții latini, cari amenințau tronul grec de Bizanț; la Florența, spre a scăpa Constantinopolul din mâna Turcilor. Unele părți din biserica orientală, cum sunt Rutenii, au primit definitiv sistemul, cum îl dorea Roma. Dar e sigur că biserica orientală în genere va refuza ne-greșit, și nu va putea să-l primească potrivit vederilor sale. Și aceasta este pricina, pentru ce biserica orientală pare că ar dori mai mult unirea cu vechii catolici din occident, sau cu anglicanii, decât cu biserica romană. Pentru că știe bine și simte că acele comunități n'ar voi să i impună autoritatea lor, că s'ar considera ca surori față de dânsa, și mai veche decât ele, pe când Roma pune alternativa: ori se supune, ori nu-i unire.

Dacă este vorba de unire, trebuie mai întâi să spunem ce se înțelege prin numele de unire. Cine scrie despre o asemenea chestie, trebuie să fie sincer, să nu se servească de termeni equivoci, nici să înșale partea adversă. N'ar fi lucru sincer, cum s'a făcut adesea o, de a reprezenta unirea ca o concordie frățească ascunzând dorința, ce o are în inimă sa, de a vedea partea cealaltă supusă, ca un adversar învins în bătălie. Nu trebuie a întinde curse prin cuvinte frumoase, ci a-și spune cuvântul așa precum este. Nu cumva noțiunea dreaptă s'ar afla între două concepțiuni așa ca să se poată scoate idei din fiecare? Ea nu înțelege sub numele de unire o supunere completă, care ar părea a fi o contraziere a termenului însuși. Chiar în Occident nu s'a pierdut cu desăvârșire ideea, că împăcarea bisericii orientale cu cea de Occident ar trebui să se facă altfel decât întoarcerea unor ereții. De aceea numele de unire n'ar avea nici un înțeles, dacă ar fi vorba numai de supunere. Totuși în practică, nu se caută alt

cercetare. Singura deosebire între primirea erețiilor și unirea așa cum este practică de secole, este, că se lasă orientalilor unii ritual lor și unele puncte de disciplină orientală, dar și aceasta socotindu-se ca o grație. Numai în sensul acesta vorbește astăzi Roma de unire. Mai întâi unirea nu trebuie să fie privită ca o supunere a bisericii orientale sub jugul latin, cum a observat cu multă dragoste acum de curând părintele N. o. ae Franco în scrierea sa italiană despre unire. Aceste două ramuri ale creștinismului sunt absolut surori una cu alta, egale în toate privințele.

Nu există nici un privilegiu, nici drept de legislație a bisericii apusene ca atare. Din potrivă, popoarele din răsărit sunt mult mai vechi decât acele din apusul de astăzi. Episcopii răsăriteni au aceeași vrednicie ca și cei apuseni. Ar putea fi vorba numai de supunere către episcopul Romei, întru cât acesta are drepturi asupra bisericii orientale,¹⁾ dar nu înjosire față de biserica apusă. Dificultatea însă stă în aceea, că papalitatea romană apare orientalilor ca o instituție latină și nu catolică și universală.²⁾ A se supune papei și a se supune bisericii latine pentru ei este tot una. Ar trebui să se facă deosebire între pozițiunea de papă, ca șef special al bisericii latine și aceea ce o ocupă față de univers.³⁾ Dar de ordinul acestea se confundă și nimeni nu-și dă socoteală a le deosebi lămurit. Chiar față de papa, n'ar trebui să fie vorba de o supunere a bisericii orientale în adevăratul înțeles al cuvântului. Am uitat istoria și nu mai știm ce era în vechime. Iată pentru ce se crează bisericii orientale o situație, pe care n'a avut-o nici odată. Așezământul bisericii, așa cum se prezintă astăzi este deosebit de cel din vechime. Domnul nostru dăduse privilegiul sf. Petru. Totuși noi nu întâlnim urme de supunere a sf. Petru față de el. Din contră se consideră ca frate absolut egal cu sf. Petru, și se laudă că l'a înfruntat.⁴⁾ De asemenea biserica catolică nu era timp de mai multe veacuri o monarhie. Fiecare episcop administra liber eparhia sa, de asemenea și cel de Roma avea drepturi particulare a se ocupa de afacerile bisericii universale și exercita o putere mare. Dar aceasta în totdeauna a fost mai mare în apus, unde era patriarh, decât în orient. Nu avea o jurisdicție directă în eparhiile din orient, ci exercita indirect a influență asupra lor, când se ocupa de afacerile bisericii universale.⁵⁾

(Va urma)

¹⁾ Nici în acest sens nu poate fi vorba de „supunere”, fiindcă episcopul Romei nu are nici un drept de jurisdicție asupra bisericii ortodoxe, ci el este din drept divin egal cu ori care alt episcop legitim. Sf. Scriptură și Tradiția bisericii vechi eumenice nu-i dă episcopului Romei prerogative primăle și de jurisdicție în biserica lui Cristos.

²⁾ Așa și este, căci biserica veche n'a cunoscut sistemul papalității.

³⁾ Față de biserica universală, la o reunire a bisericilor, papei i se poate recunoaște cel mult o întâietate a șederii, care nu implică nici un drept juridicțional.

⁴⁾ Papa în enciclica sa condamnă această teză, dar prin aceasta neagă învățătura sf. apostol Pavel, care a zis despre sine: „Socot, cumcă nimic nu sunt mai de jos decât apostolii cei mai mari”. (II. Cor. 11,5). adică și decât Petru.

⁵⁾ Dacă biserica creștină n'a fost timp de mai multe veacuri o monarhie, și dacă fiecare episcop administra liber eparhia sa, atunci urmează, că episcopul Romei n'a avut „drepturi particulare” de jurisdicție în biserica universală, iar monarhia de azi a papei este o deviere dela temeliile de organizare ale bisericii vechi. Cu afacerile bisericii universale episcopul Romei se ocupa fiind și el un ierarh, dar nu șeful suprem al ei. Se știe, că în cele zece secole dela început, episcopul Romei nu a dat nici un singur decret în materie de credință, cu care să se fi adresat bisericii eumenice.

Conferențele învățătoresci.

Organizarea economică a poporului și activitatea socială a învățătorului.

De Vasile Oniciu, învățător în Buninginea.
(Urmare).

Afară de acestea de 2—3 ori pe an putem pune la cale petreceri împreunate cu producători școlari, când apoi vom ține și prelegeri din sfera economiei. Venitul curat poate servi pentru augmentarea bibliotecii școlare, ori pentru providerea copiilor săraci cu cărți, necesitate de scris și îmbrăcăminte.

În special la propunerea obiectelor de învățământ d. e. la aritmetică vom pertracta cu îndeletnicire și astfel de teme, cari se refer la diferitele însoțiri din viață.

Aducem casuri d. e. cum mai mulți proprietari, ori toți proprietarii dintr'o comună, s'au întovărășit între sine pentru valorizarea poamelor, sau a galitelor și a onălor, (ori pentru procurarea de unelte și mașini agricole). Facem socoteli, cari sunt în legătură cu transportul și cu intratele și în urmă cât e venitul curat. În sfârșit scoatem la iveală folosul material realizat prin întovărășire, în raport cu folosul material scotit, ce eventual ca singuraticii l-ar fi avut, cu procurarea resp. cu valorizarea acelor articoli, iar dacă e posibil le spunem chiar casuri concrete, ca convingându-se pe deplin să se desvoadă într'înșii mai bine aploarea spre întovărășiri, constatând înșii, că ori ce procurare și valorizare mai avantajos se efectuează prin întovărășire.

La studul geografiei, când este vorba de instituțiuni filantropice, vom arăta că oamenii în diferite locuri tot numai însoțindu-se au ridicat diferite instituții de binefacere, de cari aflăm aproape în toate orașele mai mari, cum sunt d. e. spitale pentru cei săraci, societăți pentru cultivarea poporului, cum este „Asociațiunea”. Apoi societăți pentru sprijinirea meseriilor, a sodalilor și altele. Nu vor rămânea nici deocamdată neamintite însoțirile economice și școlile de agronomie, apunându-le scopul ce se urmărește prin astfel de școli, și nu vor rămânea neamintite nici acele firme și fabrici solide, de unde oamenii își pot procura diferitele unelte economice și seminte, sau unde își pot valoriza în mod avantajos produsele lor.

La istorie vom folosi ocaziunile venite la diferite lecțiuni pentru a arăta că cutare națiune prin ținere la o altă ce a putut isprăvi, ce a câștigat, și la ce a ajuns națiunea, în sinul căreia nu a fost simțul ținerii la o altă.

Iar științele naturale trebuie astfel propuse, ca elevul să tragă toate învățăturile practice, cari sunt în legătură cu deosebire cu economia, ce va avea să o condrească, când va deveni om mare, și ori se refer la trebuințele practice peste tot.

Mai mult prilej de a vorbi despre tovărășii se oferă însă la studiul economiei, unde putem vorbi despre tot felul de tovărășii, dar mai ales despre tovărășii de producție și valorizare, documentând prin exemple vii folosul or-l poate trage poporul întovărășindu-se. În acest chip, din elevii de sub mână noastră vor fi oameni, cari deja sunt introduși în folosul întovărășirii or, și cu cari apoi, când vor ajunge bărbați, și cu cari mai uor a putea forma diferite însoțiri trebuinoase.

Tolstoi e naturalist. Iși zugrăvește eroii perfect de fidei, fiii lui vesează, gândesc, sufer, iubesc, lucrează, împreună cu sufletul lui, personajele lui nu sunt create numai pentru e, ci totdeauna în legătură cu viața universală, faptele eroilor și tîni totdeauna spre ideal, spre absolut.

În toate scrierile lui, moralistul din evanghelie vară peste persoanele lui imensa bunătate și dragoste, de care e plină inima lui de apostol.

Numele lui Tolstoi va străluci peste veacuri, un geniu unic în felul său în istoria omenirii, care a dat lumii opere de valoare absolută, a dat lumii ideile celei mai perfecte umanități.

Tolstoi a rămas consecvent convingerilor lui religioase până la moarte. Moartea lui a fost o încheiere logică a traiului unui om, care o viață întregă a căutat cu putere uriașă adevărul.

Din acest punct de vedere sf. Sinod al Rusiei, urmând principiile Mântuitorului, era dator să împace bădă în moarte pe Tolstoi cu biserica, având în vedere, că a fost cel mai mare fiu al Rusiei, un geniu al lumii, care a făcut cea mai radicală apostolie a binelui și a iubirii, temelul bisericii creștine.

FOIȘOARĂ.

Doctrina religioasă a lui Tolstoi.

De Dr. Seb. Stanca.
(Fine.)

O idee care în trecut a fost folosită, ba uneori chiar necesară, după un timp a devenit de prisos și face loc alteia care odinioară a fost numai un ideal, iar acum e actuală. Ștergerea solăviei, a iobăgiei, emanciparea socială a femeilor, odată ideale, azi sunt demult realizate. Așa și patriotismul. Odinioară a fost folositor, astăzi însă e o utopie, care împiedică realizarea înfrățirii generale a omenirii.

Azi sunt ideale ștergerea puterii de stat, comunismul, o religie universală, înfrățirea generală, în a cărei realizare Tolstoi crede cu o tărie nestrămutată.

Fondul doctrinei lui Tolstoi e resemnarea. El e un maniac religios, un apostol al puritanismului iubirii. Se inspiră din evanghelie și numai din aceasta. Nu admite dogmele bisericii creștine, păcatul originar și speranța unei vieți personale dincolo de mormânt. Asta, zice el, e o lășitate.

După moarte sufletul, scânteele dumnezeiești, se împreună cu energia generală, cu Dumnezeu.

Iisus nu-i Dumnezeu. E un comunist genial, idealul unui Tolstoi, propovăduitorul egalității și frăției. Formele serviciului divin sunt scene de teatru, cuminecătura e o minciună convențională, educația religioasă actuală e venin, istoriile biblice sunt cele mai nelegiuite banalități.

Tolstoi nu mai ia în seamă vârstă, mediu, condiții de trai, fond moral și intelectual, pentru el există numai idealul și absolutul, cu care trebuie și poate să se contopească orice om.

Principiile fundamentale, din cari se țese întregă doctrina credinței lui Tolstoi, sunt iubirea de aproapele și fereirea de ispita răului.

Ca principii doctrițele lui Tolstoi sunt cele mai strălucite, cele mai ideale, asemenea doctrinei lui Iisus; reforma însă atât de radicală pe care o cere Tolstoi, nu se va putea realiza niciodată, deoarece popoarele niciodată nu vor ajunge la acea perfecțiune ca ele prin ele, pe temelul rațiunii să simtă pe Dumnezeu, să simtă poruncile lui Dumnezeu și să le urmeze per absolutum.

Popoarele nici când nu se vor emancipa într'atâtea, ca să nu aibă trebuință de anumite clase sociale, nici când nu vor putea stărpi răul cu desăvârșire. Și pe

lângă aceasta popoarele noi când nu vor putea fi fără biserică, fără formele în cari sunt turnate principiile de credință, singure accesibile dimensiunilor modeste ale rațiunii milioanele de oameni de rând.

Popoarele niciodată nu vor putea cunoaște pe Dumnezeu cu rațiune, ci numai cu inima.

Din punctul de vedere al convingerilor sale religioase Tolstoi este cea mai originală apariție a vremilor noastre. El este apostolul celui mai desăvârșit ideal omenesc: al iubirii. El e un uriaș al ideii. Învățăturile lui sunt sublime, parabolele lui sunt mărețe și vor rămânea vesnic trăitoare în slujba adevărului. Idealul lui a fost să realizeze binele în omenime.

În pragul morții cu conștiința înălțată în ghiarele somnului de veci, întrebându-l fata sa Tatiana: „Ești mai bine tată?” Tolstoi a răspuns: „Mai binele este dăgan binelui”.

Ca scriitor Tolstoi e cel mai genial cap al vremilor noastre. El a fost simbolul ce ținde vecinic spre culmea perfecțiunii, drumul spre acest culmi îl găsești în toate scrierile lui fără deosebire de caracter. El a fost cel mai uman scriitor al veacului trecut.

Emil Faguet îl numește cel mai mare poet epic dela Omer până azi. Anstole France îi zice: maestru nostru al tuturor, iar Turgheniev îl numește cel mai mare scriitor al pământului rusesc.

NOUTĂȚI

Pe lângă acestea apoi spre a desvolta în copii încă de mici simțul de păstrare, e de tot recomandabil a înființa „casete” școlare, în cari s-oruceri ce-i primese elevii dela părinți să i adune, iar bani adunați la anumite intervale ori la finea anului școlar să-i depună fiecare spre fructificare pe lângă libel la bancă.

În urma acestora se va desvolta în elevi simțul, ambițiunea, ca orăcerii primii dela părinți să i pună spre păstrare, și cu cât va fi surulița mai mare, cu atât vor fi mai mândri pentru rezultatul obținut.

Cu un cuvânt, nu atât știutori, ci religioși, știutori a trăi, a se întovărăși, să creștem în elevii noștri, oamenii cari își iubesc neamul, patria și legea. Căci de astfel de generațiuni avem lipsă.

Cam aceasta ar fi activitatea învățătorului în școală.

Acum să vedem, care e activitatea învățătorului în societate, care e calea prin care pregătește poporul spre a se împrieteni cu ideea întovărășirilor?

Învățătorul își îndeplinește chemarea în școală și în afară de școală. Căci învățătorul nu e numai al copiilor, ci și al poporului. Aceasta o priveride ideea educației adevărate. Privitor la învățător însuși poporul e factorul cel mai de lipsă al educației. Și invers. Dar își are și aceea secretul său psihologic, cum și în ce chip poate câștiga poporul, și poporul cum îl va onora, iubi și prețui pe învățător.

În privința aceasta ne întâlnim cu diferite cazuri în viață. Înainte de toate însă e un adevăr experiat, că poporul își iubeste învățătorul numai dacă vede, că nu se depărtează de dânsul, și în toate cele de lipsă îl povățuiește.

Mai bine zis, trebuie să cunoască modul de gândire al poporului.

Pentru-ace se plâng mulți, că nu pot face nimic în comuna lor? Pentru-că nu cunosc modul de cugetare al poporului, și nu-i știu vorbi la inimă, nu-l știu cuceri.

Îndată însă ce poporul simte, că învățătorul într-adevăr îl iubeste, îndată ce vede, că pentru dânsul lucră cu abnegațiune, își deschide inima, își deschide în-treg sufletul.

Sunt, cari nu mare înșuștire se apucă de lucru; dar deoarece reușită nu văd, dintr'odată zice: e stricat poporul, nu se poate să faci nimic cu acești oameni!

A ții greșit cred, că dacă îi implineste orele în școală, corespund pe deplin chemării învățătoresc. Ambele cazuri se bazează pe păreri greșite.

În fiecare comună, alt metod alt mijloc trebuie folosit, în alt chip trebuie pornit pentru a s-junge la rezultat.

Calea cea potrivitoare spre înjghebarea de tovarășii, într'un loc d. e. o începem cu ținerea de prelegeri populare povățuitor în viața țărânului, într'alt loc cu înțărirea de cor, într'alt loc cu abonare de foi în comun, etc.

Pentru a ne duce în îndeplinire ideile, planurile, apoi pe lângă aceea că vom lucra mână în mână cu preotul — e de lipsă să că-tgăm și pe ceilalți conducători și frunți. Înainte de a ne apuca de formarea unei tovarășii e de lipsă, ca o multă țigare de sămă să chibzuim referințele locale, bine judecând împrejurările și luând în vedere și puterile existente.

(Va urma)

Alegerea de deputat

în cercul Cisnădiei.

Alegerea de deputat în cercul Cisnădiei, comit. Sibiiului, se face în 16 Februarie n. c.

Clubul municipal român din com. Sibiiului, în ședința dela 5 Februarie a. c., a hotărât, că în vederea legii electorale feudale și în vederea împărțirii cercului Cisnădie, cu majoritate covârșitoare de locuitori români lipsiți de dreptul de vot — să nu pună nici de astădată candidați național român în cercul Cisnădiei.

Alegătorii români, aparținători partidului național, vor face bine deci, ca în 16 l. c. să stea de oparte și să lase toată răspunderea alegerii în sarcina majorității alegătorilor sași, favorizați și privilegiați de a dispune după plac cu acest cerc.

Curtea cu jurați din Sibiiu. Pentru sesiunea de primăvară a curții cu jurați din Sibiiu au fost sortati din partea tribunalului regesc din loc în 4 o. jurați necesari, — 30 ordinari și 10 suplenți. — între cari și următorii Români: Dr. Pompiliu Isacu, avocat. Octavian Sglimbea, contabil. Dr. Nicolae Petra, avocat. Emil Vințelariu funcționar la „Albina”. Dr. Georg Proca, secret. cons. Tim. Popovici, profesor. Dr. Nicolae Lazar, avocat. Teodor V. Păcățian, publicist, ca membri ordinari și Aurel Bratu, profesor, ca suplent. Sesiunea se începe în 6 Martie nou.

† **Iuliu Hossu**, consilier de finanțe la direcțiunea financiară din Sibiiu, a decedat Duminecă după lungi suferințe, în etate de 61 ani. A fost înmormântat ieri, Marți, în cimiteriul central. Odihnească în pace!

A murit Cronie. Puțini își vor mai aduce aminte de numele acesta. Cu zece ani mai înainte numele generalului bur *Piet Cronie* era pomenit în toate ziarele lumii. Acum sosește vestea, că fostul comandant a murit Sâmbătă în 4 l. c., în vârstă 70 de ani, lamoșlăsa în Kierksdorf din Transval. Când s'a pornit războiul sudafrikan în 1899, a a fost comandant suprem al armatei de vest a burilor; a cuprins orașele Mafeking și Kimberley, și a invins pe lordul *Methuen* la Modder River și la Magersfontein. Însă la Pard-Rever, după o apăsare eroică, Cronie împreună cu 14 mii de burii au depus armele înaintea generalului French, din armata oălărească a lordului Roberts, în ziua de 27 Februar 1900. Cronie după aceasta a fost dus ca prizonier pe insula Sf. Elena; ear la sfârșitul războiului s'a întors în Transval, unde a trăit retras în mijlocul unei numeroase familii.

Hymen. *Leția Leșnican* și *Dr. Stefan Chiriloviciu* anunță celebrarea religioasă a cununiei lor, care va avea loc Duminecă, în 19 Februarie n. a. 1911, în biserica română gr. or. din Dobra, la orele 5 p. m.

Recensământ. *Sibiul* are, fără gar-nizoană, 30.035 de locuitori, între cari nu sunt socotiți 1292 de absenți. — Din Oradea mere se scrie, că rezultatul recensământului nu este încă cunoscut pentru comunele ungurești din părțile Bihorului, pentru-că elementul unguresc nu s'a sporit în mod considerabil, ba în unele cercuri a scăzut binișor. Dimpotrivă, elementul românesc, pe lângă toată sărăcia proverbială a Bihorului, a sporit peste așteptare. Cauzele, pentru care ungurimea a dat înapoi în plăsurile bihorene, sunt mai ales două: emigrarea muncitorilor și numărul redus al nașterilor.

Poporațiunea Prusiei. Ultimele date statistice arată, că Prusia are astăzi 40 de milioane de locuitori, cu un spor de trei milioane în zece ani.

Viață lungă. În comuna Ciugudiu de sus, din părțile Turzii, a răposat zilele acestea moșnegul *Teodor Hetea*, un român de 108 ani. Deși a trăit mai mult de un veac, totuși nu se vedeau pe înfățișarea lui urmele adâncilor bătrânețe.

Prelegere economică în Turda. La invitarea despărțământului Turda al „Asociațiunii” *D-l Vasile C. Oswald* dir. de bancă din Hunedoara va ține Sâmbătă în 18 Febr. n. la 1 oră p. m. în sala din etaj a hotelului „Elisabeta” din Turda o prelegere populară despre însemnătatea și folosul tovarășilor și în special despre înșirile pentru asigurarea vitelor. Domnii preoți și învățători din împrejurimea Turzii sunt rugați să se presinte în număr complet la această folositoare prelegere și să aducă cu sine din fiecare sat barem 3-4 țărani mii deștepți. Comitetul despărțământului Turda al „Asociațiunii”.

Conferențele Asociațiunii. Duminecă în 12 Februarie n., în sala festivă a Muzeului Asociațiunii, *Lija Andreiu Șaguna* din loc a Banilor Templieri va a-aranja o serată antiafolică cu următorul program: 1. Cuvânt de deschidere de Dr. Dionisie Moldovan. 2. Sâmbătă seara (când nea) tablou viu. 3. Sâmbătă seara (când nea) tablou viu. 4. Căvântare festivă de G. Șterba. 5. Dramul spre țintă, piesă în 2 acte de V. Rosse, trad. de G. Șterba. Prețurile de intrare: local I parter K 1.50 local al II-lea parter: 1 cor. local al III-lea, parter: 60 bani. — Balcon I: 2 cor. Balcon II: 1 cor., loc de stat: 40 bani. Începutul la 5 ore precis.

Critică asupra regelui. Căpitanul în concediu *Vianci*, din armata italiană, a publicat o broșură, unde cere să se dea poporului Italiei o creștere militară mai severă, și își exprimă regretul că domnitorul său își risipește vremea cu studii de numismatică, în loc de a da pildă bună cetățenilor. Tribunalul militar a pornit cercetare disciplinară în contra căpitanului și i-a dictat o aspră pedeapsă, care se va publica îndată ce va fi aprobată de ministrul de război.

Al 172-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiiu” a plătit ajutorul statutar după repositatul membru *Lina Bazat n. Gabor*, soție de muzicant. Acesta este al 172-lea caz de moarte în sânul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Prelegere populară. Comitetul despărțământului Dicioșanmărtin al „Asociațiunii” literatură română și cultura poporului român va ține în 12 Februarie 1911 ziua de Trei Sfinți la orele 12 din zi în comuna *Giulș* o prelegere populară, la care invită pe toți aceia din comuna *Giulș* și jur, cari doresc înaintarea culturală a poporului român.

Corabie română. La expoziția internațională din Roma, pe lângă alte atracții, va fi și o corabie română lungă de 100 de metri și lată de 25 metri. Vesselul va pluti pe un lac și va fi mobilat luxos, ca pe vremea împăraților romani, va avea o arenă, un templu și un teatru greco-roman.

Carusel. În școala de călărie a cazarmei de tren din Sibiiu, se vor ține la începutul lui Martie a. c. două reprezentațiuni de carusel în scopuri de binefacere. Organizatorii acestor interesante reprezentațiuni sunt domnii ofițeri din toate armele împreună cu doamnele lor. Prima reprezentație de carusel este destinată pentru corpul ofițerilor, a doua pentru cetățenii sibiului.

Soartea unui medicinist. În săptămâna trecută s'a prezentat la un cafegiu din Alba regală un tânăr de 23 de ani, cu numele *Artur Lukács* și a cerut să fie primit în serviciul de chelner. Tânărul lipsit de mijloace materiale a trebuit să și părăsească studiile de medicină, având de gând să-și câștige pâinea în localurile publice din provincie. Cafegiu l-a primit în slujbă, însă noul chelner nu se putea împăca cu viața aceasta. Părăsind oăneana a umblat câteva zile încoaci și încoolo, iar dela o vreme mizeria l-a silit să se adreseze la un restaurant, unde a fost primit tot în calitate de chelner. Proprietarul era deplin mulțumit cu purtarea tânărului, totuși acesta măhuit de starea în care a ajuns și cuprins de desperare și-a tras în cap un glonț de revolver și a căzut mort în restaurantul în care își servia publicul.

Pe o insulă nelocuită. Vaporul englez *Parisina* pleacă în 29 Octomvrie 1910 din New York la Melbourne în Australia. În 17 Decemvrie, când vaporul se afla în în largul mării, a izbucnit un foc, pe care marinarul n'au fost în stare să stingă nici în timp de patru zile. Corabia a ars cu totul; iar personalul său a scăpat în 7 locuri, și câțva timp a suferit foame, frig și sete cumplită. În sfârșit aproape frânturi au sosit cu luntrile lor la insula *Sfântul Paul* o insulă cu desăvârșire nelocuită. A ci mai totuși au înmormântat pe doi camarazi morți de osteneală și fug, gândind cu desperare la soartea cei așteptă și pe ei. Din norocire însă au găsit o colibă de peatră, ridicată cu câțva ani mai înainte de un vapor și provăzută cu toate cele trebuincioase pentru trai. Aici au stat timp de 3 săptămâni, adevă până în 11 Ianuar a. c., când un vapor a zărit semnele celor desperați și i-a salvat din insula pustie.

Concert în Sebeșul-săsesc. Comitetul cercual al despărțământului VI (Sebeș) al „Asociației” a invitat corul „Reuniunii” române de cântări din Săliște să dea un concert în Sebeșul-săsesc sub auspiciile și în folosul despărțământului. Reuniunea din Săliște a primit această invitație și astfel concertul se va da în 23 Februarie n. în sala cea mare dela hotelul „Leul de aur”. Până la publicarea programului și a altor informațiuni rugăm pe orul. domni preoți și alți intelectuali din orașul nostru și jur, să binevoiască a sprijini comitetul despărțământului în nobila sa intențiune de a da poporațiunii din Sebeș și jur prilej de a gusta artă românească și de a și petrece câteva ore împreună; după concert va urma joc. Pentru eventuale informațiuni se poate adresa ori și cine la secretarul despărțământului *dl Ioan Băila*, tutor orfanel orășenesc. — Comitetul cercual.

Perfecționarea telegrafiei fără sârmă. Inginerul *Rudolf Goldschmidt* din Frankfurt a făcut o descoperire. Printr'o mașină dinamică, construită în chip deosebit, se pot produce unde electrice în mare cantitate pentru telegrafia fără fir. Prin această invențiune se va putea telegrafa la distanțe enorme, astfel încât pe viitor vor deveni inutile cablurile telegrafice. Această invențiune va produce o mare schimbare în domeniul telegrafiei.

Cărți și reviste.

„Sbuciumări politice la Românii din Ungaria.” Așa e intitulată o cärticică a domnului *Ioan Slavici*, în care autorul caută să-și justifice atitudinea sa politică din timpul din urmă. Se cuprind în broșură multe adevăruri și multe destăinuri interesante, cari vor servi ca bun material istoric celui ce se va ocupa cândva cu descrierea epocii de astăzi din viața noastră publică, epocă de desorientare politică, de lipsă de energie și autoritate la cei dela conducere și de generală bănuială, când oamenii se suspicio-nează unii pe alții, că nu sunt de bună credință, ci fac politica din interese particulare. Concluzia finală a *dlui Slavici* e aceea, că Românii trebuie să se îmbrățezeze politica de înțelegere cu Maghiarii și să caute a se apropia de guvernul ungar. Prețul broșurei e un leu. S'a tipărit la „Minerva” în București și poate fi comandată și prin librăria arhidiecezană din Sibiiu.

Băncile noastre.

„Bihoreana”, institut de credit și economii, societate pe acții în Oradea mare, și-a încheiat conturile pe anul al XII-lea de gestiune, 1910, și a convocat adunarea generală ordinară pe 16 Februarie n. la Oradea mare. Bilanțul încheiat pe anul 1910 arată un profit net de K 123,075-78. Capitalul social e de 1.200,000 coroane.

„Mielul”, casă de împrumut și de păstrare, societate pe acții în Poiana, își ține adunarea generală ordinară în 19 Februarie n. c. la orele 3 d. a., în Poiana. Bilanțul anului 1910 arată un profit curat de 13.439 cor 09 fl. Capitalul social e 50.000 cor.

Teatru.

Astăzi, Mercuri, *„De drei Grazien”,* comedie, mâine, Joi, *„Z geunerliche”,* operetă.

Dela „Asociațiune.”

În ședința comitetului central ținută la 4 Februarie n. a. c., d-l N. Ivan, în numele comisiunii aale în ședința din Decemvrie 1910 pentru a studia chestiunea clădirii unui internat al studenților universitari din Cluj, a prezentat un raport amănunțit despre starea fundațiunilor Petran și Băila, și în urma propunerilor *Dsale*, comitetul central a decis înființarea și clădirea internatului studenților universitari din Cluj pe teritoriul grădinei Petran; a încredințat aceeaș comisiune a pregăti planurile noului internat, împreună cu un preliminar de cheltuieli. Pentru a putea realiza mai cu ușurință clădirea acestui internat, Asociațiunea va face un apel către frunțișii noștri, rugându-i să contribuie și ei cu donațiuni în bani.

În aceeași ședință, la propunerea dl secretar *Oct. C. Tăslăușanu*, s'a decis ca în 4 sau 5 Martie să se aranjeze, cu concursul reanuii familiei se române din Sibiiu, un *Bal al Asociațiunii cu costume și jocuri naționale*. Venitul acestui bal se va întrebuința pentru înzestrarea Muzeului Asociațiunii. Informațiuni amănunțite asupra acestui bal se vor da mai târziu.

Pentru prelegeri populare s'au împărțit ajutoare de câte 100 cor., următoarelor despărțăminte: Dicioșanmărtin, Mercurea, Orăștie, Sibiiu și Șimleu, cari s'au angajat să țină sistematic prelegeri în comunele de pe teritoriul despărțământelor. Dela desp. *Lăpușul unguresc* s'au primit pentru Muzeu 43 de obiecte vechi, mai ales de lemn și o casetă cu 92 fotografii, cari reprezintă vederea comunelor din despărțământ, biserică, case țărănești, porturi și vederi dela expoziția etnografică din Lăpușul-unguresc, care s'a aranjat în vara trecută. Exemplul acestui despărțământ e vrednic de urmat de toate despărțământele Asociațiunii. Au mai dăruit obiecte pentru Muzeu: *dna văd. Dr. Săndeanu* din Sibiiu, *d-l Moise Popovici*, preot în Șaghiște; *Ioan Lăcătuș*, econom în Șiria și *Ioan Andea*, preot în Șasa.

Nr. 9/1911.

[28] 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei **Acmariu** (cl. II.) se scrie concurs nou, cu termen de 30 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele, cu întregirea prescripă dela stat sunt cele însemnate în coala B.

Cereri de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul susindicat, în care timp concurenții, pe lângă observarea restricțiilor reglementare, sunt îndatorați a se prezenta în vre-o Duminică, sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și predica, resp. celebra.

Alba-Julia, 12 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiter al tractului Alba-Julia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopop.

Nr. 17/1911

[33] 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător dela școala noastră din **Acmariu** se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Salarul: 600 cor. din repartitie iar restul dela stat, cuartir, lemne de foc și grădină.

Cereri de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, îndatorându-se alesul învățător a instrui elevii în cântările bisericești și a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică, unde va cânta cu ei la sf. liturgie.

Alba-Julia, 15 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiter al tractului Alba-Julia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 690/1910.

[18] 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna **Poiana-porcului**, protopresbiteratul Cetatei de piatră să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dela popor din repartitie 300 cor. 2. Ajutor dela Preaven. Consistor Arhidiecezan 158 cor. 3. Lemne de foc, socotite în 42 cor. Pentru 400 cor. s'a înaintat rugare la Înaltul ministru de culte și instrucțiune publică, și să vor asemena învățătorului ales.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze petițiile la subscrisul oficiu protopresbiter în termenul deschis, având a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare la biserică pentru a se face cunoscuți poporului.

Lăpușul unguresc, (Magyar-lápos) 7 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiter al Cetății de piatră, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Vasile Duma
protopop.

Nr. 11-1911.

[29] 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei **Telna** (cl. II.) să scrie concurs nou, cu termen de 30 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele cu întregirea prescripă dela stat sunt cele însemnate în coala B.

Cereri de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul susindicat, în care timp concurenții, pe lângă observarea restricțiilor reglementare, sunt îndatorați a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și predica resp. celebra.

Alba-Julia, 12 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiter al tractului Alba-Julia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 939-910.

[23] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna bis. de cl. II. **Folt** din protopresbiteratul Geoagiu se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii preoțești dela stat.

Concurenții au a și șterne rugările lor concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis la subsemnatul oficiu, având a se prezenta în biserică spre a se face cunoscut poporului.

Geoagiu-Algyogy, 31 Dec. v. 1910.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 12/1911.

[39] 2-3

Concurs.

În conformitate cu decisiul comitetului parohial din **Pisching**, ddo 9 Ianuarie 1911, pentru ocuparea postului vacant de învățător la școala noastră confesională de acolo se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental din repartitie bis. și pământ 600 cor.
2. Ajutor dela stat 400 cor.
3. Cuartir, lemne și grădină în natură.

Doritorii de a ocupa acest post se îndatorează a-și subșterne rugările instruite conform legilor din vigoare în termenul arătat subsemnatului, având a se prezenta și la fața locului pentru a face cunoștință cu poporenii.

Orăștie, 11 Ianuarie 1911

Pentru oficiul protopresbiter al:

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 31-1911

[31] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Tecărau**, protopresbiteratul Geoagiu, să publică concurs cu termen de 30 zile dela 1 a publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a dotațiunii preoțești.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a se prezenta, — cu prealabila în cunoștință a subscrisului, — în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Petițiunile de concurs, instruite conform regulamentului pentru parohii, au să se înainteze la subsemnatul oficiu în Geoagiu (Algyogy) în termenul deschis.

Geoagiu, 13/26 Ianuarie 1911.

Oficiul protopresbiter al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25.—.

Numai
un orologiu din aur
de 14 carate

înlocuște orologiu nostru suflat cu 14 carate aur de goldin patent remontoir.

Acest orologiu svitier trezește prin forma sa exterioră — admirare generală. Mechanismul e conștientos construit, încât pentru precizia umblare a acestuia garanțăm pe 5 ani în scris.

Orologiul acesta abia de specialiști se poate deosebi de un orologiu de aur, rezistă ori cărei ștrapață. Cu 3 capacuri masive de goldin cu plăci aurite; coperiș saltiv cu osile garantat în rubin cor. 10. Cu catină (lanț) dublă cor. 13, 3 bucăți cor. 28.

Heinrich Weiss
(27) 3-6 **Ujbánya (Ungaria).**

Altoi de viță puternică

nobilă americană, cioplită ori cu rădăcină.

Fiecare viticultor, care are lipsă de viță puternică, liberă de peronosporă, bogat în rădăcină și bine încreștă — pentru altoire, — să se adreseze cu toată încrederea la școala de viticultură din **Reichsdorf**, proprietar **Simon Nemencz**, posta **Riomfalva**, unde cu prețurile cele mai moderate se află materialul cel mai bun de plantat.

Mare depozit din calitățile cele mai bune, pentru struguri de vin și mază.

Simon Nemencz,

posesorul primei școli de vierit din **Reichsdorf** Nr. 121 posta **Riomfalva**.

Cataloge la cerere gratuit și franco!

(360) 32—

Picăturile de stomach ale lui Brády

cu

Maica Domnului de Mariszell

ca marcă de scutire

de aceea numite „Picături de stomach de Mariszell”, sunt probate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la mistuire, arsură în stomach, constipație, durere de cap și stomach, greață, colică, insomnie, anemie și gălbănare etc. Se găsește în farmacii cu prețul — 90 bani și C. 1-60. 6 sticle cu C. 5-40, 3 sticle duple C. 4-80, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei”, Viena I. Fleischmarkt II. Depozit Nr. 5. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dului de Mariszell, embalage roșie și subscrisoare ca aici pe clișeu. (4) 4-25

Dr. Petru Șpan:

Idei pregătitoare în pedagogie . . . C 3.—
Trepotele formale ale învățământului (Ediția a doua) . . . 1-60
Povești pentru anul prim școlar (lecțiuni după trepotele formale) Ed. II . . . 2—
Carte de cetire a II a . . . —50
Noul Abecdar ediț. II-a . . . —40
Călăuza noului Abecdar . . . —20
Dr. Daniil P. Barcianu. Vieța și activitatea lui . . . —50
Lecții de psihologie . . . 1-20
„ de didactică . . . 2-40
Se pot procura dela

Librăria arhidiecezană.

Serviciu prompt și conștientos.

Prima fabrică transilvană

ces. și reg. privilegiată

de casse de fier și oțel,

și

lăcătușerie de artă și construcție,

instalată cu putere electrică.

E. Purece,

Sibiu — Nagyszeben

Strada Faurului 19.

(2) 5-10

Cataloge de preț gratis și franco.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană**

Cărți pentru bibliotecile parohiale-școlare.

Dela **Librăria arhidiecezană din Sibiu** se pot procura următoarele cărți mai noi apărute:

	cor.		cor.
Agârbiceanu I., Novele	1-50	Ciocârlan I., Pe plaiu, nuvele . . .	1-50
— Două iubiri, novele	2—	Corbu I., Ad A-tral Astronomie	
— In clasa cultă, no- vele	2—	poporală în icoane Cu mai multe	
Adam I., Constanța pitorească . .	2—	ilustrațiuni și icoane în text . .	2—
Alexandrescu Dorna, Arnăuța, roman	1—	Cuza A. C., Poezi, epigrame și	
Ander-en, H. C., Povestiri, trad. de Ruxandra Vlăduță	2-50	cugetări	1-50
Anghel-Iosif, Caleidecopul I/II a . .	1-50	Dauș L., Iluzii, roman	1-50
— Ciresul lui Luculus, nuvele	1-50	Delavrancea P., Sultânica, nuvele	2—
Anghel, Fantazii, prezii	1-50	Dulfu, Cântece și povești	1-50
Asachi G., Poezii	1-50	Dragoslav I., La ban la trei ulcele	1-50
Balzac H., Moș Goriot, roman . . .	1—	Dunăreanu N. Ră-plata, nuvele	1-50
Băresanul I., Rapsodie și balade	1-50	Emnescu M., Poezii. Ediție ilu-	
Bisme din toate ținuturile romă- nești	1-90	strată și revizuită de I. Scurtu	2—
Bianu Dr. V., Doctorul de casă sau Dicționarul sănătății împo- dobit cu 315 chipuri	14—	Farago E., Șapte din umbră . . .	1-50
Bolcaș L., Seri albastre (Penta- meron)	1-50	Flaubert, Doamna Bovary, roman	2—
Bolcaș L., La cărările vieții	1-50	Gane N., Spice, nuvele	2—
Björnsterne-Björnson, Veselul strengar, nuvele	1-50	Gârleanu E., Nucul lui Odobac, nuvele	1-50
Björnsterne-Björnson, Synove Solbakken	1-50	Gârleanu E., Intr'o noapte de Maiu, nuvele	2—
Boteni I. I., Din satul nostru, nu- vele	1-50	Gârleanu E., Bătrânii, nuvele . .	3—
Bucura Dumbravă, Haiducul, roman	2—	Hodoș E., Departe de lume, nuvele	1-50
Calmuțchi V., Floricele, poezii . . .	1—	Holban, Oamenii celebri din anti- citate	3-50
Caraivan V., Povești de pretutin- deni	2—	Iosif N. N. O., Primăvară	1—
Caragiale, Schițe nouă	2-50	Ibrăileanu, Spiritul critic în cul- tura românească	2—
Carmen Sylva, Prințul codru'ui traducere după original de Lia Hârsu	—30	Ibrăileanu, Scriitorii și curente .	2—
Cazaban, Chipuri și suflete, nuvele	1-50	Iorga N., Istoria lunei fa vremile mai nouă dela Ludovic al XIV până astăzi	3—
Cerna, Poezii	2—	Iorga N., Istoria Românilor pen- tru poporul român	3—
		Iorga N., Din faptele străbunilor	1-50
		Ispirescu P., Legende sau Bas- mele Românilor	1-50
		Lecca I. G., Dreptul vieții, roman	2—
		Lovinescu E., Viața și opera lui G. Alexandrescu	2—
		Lovinescu E., Critice I.	3—

„CRIȘANA“, institut de credit și economii în Brad.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Crișana“ sunt invitați prin aceasta la

a III-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Brad Duminecă în 5 Martie n. 1911 st. n. la 2 ore d. a. în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constatarea numărului acționarilor și al acțiunilor pe cari le reprezintă.
2. Denumirea alor 2 notari și 2 scrutători.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1910 și aprobarea bilanțului.
4. Propunerea direcțiunii și decideră asupra împărțirii venitului curat.
5. Darea absolutului pentru direcțiune și comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.
6. Fixarea prețului marcelor de prezentă pro 1911 pentru membrii direcțiunii și a pașăului de călătorie pentru membrii comitetului de supraveghiere.
7. Alegerea alor 4 membri în direcțiune pe un period de 3 ani.

Se atrage atențiunea domnilor acționari asupra următoarelor dispozițiuni din statute:

§. 21 al. 2. „Femeile se reprezintă prin plenipotență, minorii prin tutorii, curanzii prin curatorii lor, societățile, corporațiunile și institutele prin reprezentanții lor legitimi, chiar dacă aceștia din urmă nu ar fi acționari“. §. 22. „Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trezuți ca proprietari de acți în cărțile societății cu cel puțin 6 luni înainte de adunare, și cari își depun cu 24 ore înainte de aceasta, pe lângă revers, actiile lor, eventual și dovăzile de plenipotență, la cassa societății, eventual la locurile destinate de direcțiune. Avizul despre depunerea acțiunilor la locurile destinate are să sosească cu 24 ore înainte de ținerea adunării.

În legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea resp. primirea acțiunilor și extrădarea documentelor despre depuneri s'au desluit resp. au fost rigite institutele: „Agricola“ (Hunedoara), „Abina“ (Sibiu) filiala Lugoj, „Ardeleana“ (Orăștie) Cassa de păstrare* (Mereurea), „Cassa de păstrare“ (Râșnov), filiala „Crișana“ (Hammag), „Decebal“ (Deva), „Ustredni banka“ (Praga) și filiala Viena, „Viadeasa“ (B-Huedu) și „Zărăndeană“ (Baia)

Brad, la 11 Februarie 1910 st. n.

(42) 1—1

Direcțiunea.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1910.

Activa — Vagyon	Mérleg számla 1910	Pasiva — Teher	
	K f	K f	
Cassa — Pénzkészlet	25,650 42	Capital societar — Részvénytőke	200,000—
Bon în Giro-Conto la Banca Anstro-Un-gară și la alte bănci — Oszták Magyar Bank és más pénzüintézetek	4,403 33	Fond de rezervă general — Általános tartalékalap	140,873 61
Cambii — váltók	705,977 20	Fond de rezervă special pentru perderi — Külön tartalékalap részeségek számára	9,985 06
Cambii cu acup. hip. — Jelzálogilag bizt. váltók	405,408 — 1,110,985 20	Fond de penziuni — Nyugdíjalap	19,649 21
Obblig. asg. cu hipot. — Jelzálog kölcsönök	415,419 29	De ozite spre fruct. — Takarékbetétek	1,363 936 49
Obblig. cu caveti — kötvényköcsönök	425,593 06	Reescont — Visszeszámlítás	287,492 —
Lombard — Előlegek értékpapirokra	3,772 —	Diversi creditori — Különbfele követelő számlák	8,562 30
Electe — Értékpapírok	80,967 50	Int. tran. anticip. — E öre vett kölcsönkam.	40,212 30
Imobiliu — Ingatlanok	106,000 —	Profit net — Tiszta nyereség	67,404 97
Mobiliar — Felszerelések	4,750 —		
Anticipațiuni — Előlegek	1,000 —		
Proteste — Ováások	35 14		
	2,128,175 94		2,128,175 94

Contul Profit și Perdere

Perderi — Veszteség.	Veszteség és nyereség számla.	Venite — Nyeresség.	
	K f	K f	
Int. de reescont — Visszeszámitolt váltó kamatok	20,047 65	Interese dela cambii — Váltó kamatok	67,994 57
Int. de depuneri — Betétkamatok	60,423 81	Int. dela cambii hipot. — Jelzálogilag bizt. váltó kamatok	26,258 79
Int. după fondul de pens. — Kamatok a nyugdíjalap után	818 72	Int. dela oblig. hip. — Jelzálogkölcsönkam.	30,710 18
Salare — Fizetések	15,233 27	Int. dela oblig. cu cav — Kötvénykölcsök.	40,541 83
Bani de curatir — Lakberek	3,328 —	Venit dela efecte — Értékpapírok jövedelme	864 62
Marce de prezenta — Illemiti bárcák	3,025 —	Venit dela imobiliu — Ház és haszonbér-jövedelem	5,804 94
Registre, tiparitur, porto, spese de birou etc. — Könyvek, nyomtatványok, posta-bér, irodai költségek stb.	7,325 68	Provizuni — Jutalékok	16,520 38
Contrib. directă — Adók és illetékek	13,455 69		
Dare după depun. — Betétkamat adó	6,052 52		
Amort. din mob. — Leírás a felszerelésből	547 —		
Profit net — Tiszta nyereség	57,404 97		
	187,695 31		187,695 31

Brad, 31 Decembrie 1910.

Comșa

dir. exec. — vezérigazgató

Ghișa

contabil — könyvelő.

Direcțiunea — Az igazgatóság:

V. Damian, Cornel Lazar, Dr. T. Pap, Dionisie Sida, Ioan German, Aron Roman
prez.—elnök. v.-prez.—alelnök.

Ioan Cutean, N. Bodea, R. Coțoiu, N. Obedeu, P. Rimbaș, Dr. N. Robu

Comisiunea de supraveghiere — A felügyelő bizottság:

Subscrisa comisiune de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului. — A felügyelő bizottság jelen számlákat átvizsgálván azokat rendben találta s összehangzásban az intézet könyveivel.

Brad, 3 Februarie 1911.

G. Părau, D. Rațiu, Savu Stănilă, N. Popp, Andron Bogdan, I. Perian
prez.—elnök.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onor. adunare generală!

Subsemnatul comitet în repetite rânduri am ținut să scriu și să conștințăm gândurile pe care le-am avut în administrarea corectă a acestui institutului. Bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1910 cu un profit curat de cor. 57,404 97 l-am revădat și ne-am convins că e compus pe cele mai solide baze, deci Va propunem să binevoiti a aproba bilanțul anului 1910 și a da atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutul.

Cu privire la distribuirea profitului curat, Va recomandăm spre primire propunerea direcțiunii.

Brad, 3 Februarie 1911.

G. Părau, Savu Stănilă, I. Perian, N. Popp, Andron Bogdan, Dominic Rațiu

Tisztelt közgyűlés!

Alólrott felügyelő bizottság a múlt év folyamán több ízben tartott ülések és rovan-csolások alkalmával a társaság ügy-s ügy-köz és ő szívesen tudomást. Az 1910. év vége felé K 57,404 97 tiszta nyereséggel lezárt né leget megvizsgálta, s mutatán arról győ-ződött meg, hogy az solid és realis alapon van összeálltva indítványzza, mi zerint a néreget helyben gyűlési ügy-zgató -ágának mint a felügyelő bizottságának mult évi működését a felmentény megadni né lezassanak

A tiszta nyereség hováfordítása iránt tett gazgatóági indítványt elfogadásra ajánljuk. Kelt Brádon, 1911 február hó 3-án.

„PORUMBĂCEANA“,

cassă de economii, societate pe acțiuni în Porumbacul-inferior.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii „Porumbăceana“ societate pe acții, conform §-lui 16 din statute se invită la

X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Porumbacul-inferior la 26 Februarie st. n. 1910 la 11 oare înainte de amiază în școala confesională.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului 1910, raportul comitetului de supraveghiere și votarea absolutului pentru direcțiune și comitet.
2. Decizune asupra împărțirii profitului curat.
3. Alegerea comitetului de supraveghiere pe durata de 3 ani conform § lui 39 din statute.
4. Sistarea marcelor de prezentă și satorirea de salarii pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere începând cu anul 1911 conform §-lui 36 din statute, precum și aprobarea concluziunilor direcțiunii referitor la salariile funcționarilor societății amăsurat §-lui 27 din statute.

Domnii acționari cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențati, în sensul §-lui 17 din statute, sunt rugați a-și depune actiile eventual dovezile de plenipotență, cel puțin cu o zi înainte de adunare, la cassa societății, pe lângă revers.

Porumbacul-inferior, în 25 Februarie 1911.

(43) 1—1

Direcțiunea.

Contul bilanț cu 31 Decembrie 1910.

Activa — Vagyon.	Mérleg számla 1910. Dec. hó 31-ével.	Passiva — T-h-r.	
	K f	K f	
Cassa în numărar — Készpénz	10,760 46	Capital social 1200 acții à K 100	
Cambi escontate — Leszámlított váltók	500,753 —	— Részvényőke 1200 részv. à 100 K	120,000 —
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	55,517 —	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	388,936 12
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötelezvény kölcsönök	28,341 —	Fondul de rezervă — Tartalékalap	35 128 80
Electe — Értékpapírok	1,220 —	Fondul de penz — Nyugdíjalap	1 146 60
Capital social neincasat din emisiunea II-a — Be nem folyt részvényőke	398 25	Reescont — Visszeszámlítás	65,701 —
Mobiliar — Felszerelés	614 36	Interese tranz toare anticipate — Átmeneti kamatok	10,008 25
după amort. de 10%	—	Scopuri de binef. — Jótékonyalap	723 42
— 10% leirás után	61 44	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	136 —
	552 92	Diverse conturi creditoare — Különböző hitelzők	3 062 57
		Profit curat — Tiszta nyereség	12,126 62
	636,969 38		636,969 38

Contul profit și perdere.

Spese—Kiadások.	Veszteség és nyereség számla.		Venite—Bevételek.	
	K	f		K f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:	
la depuneri spre fructificări —			dela cambii necontate — Le-	
betétek után	20,478	49	számlit. váltók után	33,055 68
la reesc. — visszle-			dela imprum. hipot.	
szám. váltók után	7,279	80	— jelzálog kölcső-	
		27,758	nők után	4,420 54
Spese: — Költségek:			dela oblig. — köte-	
spese de birou — iro-			lezvények után	1,730 31
dai költségek	768	37	dela intarzieri — ké-	
salare — fizetések	3,611	—	sedelmi kamatok	10,018 24
		4,379		49,224 77
Chirie — Házbér		200	Provizuni — Jutalékok	321 95
Contribuțiune: — Adók:			Taxe pentru transcrieri de acții	
directă — egyenes	2,926	85	— Részvények átírási díjak	16
10% după interesele				
depun. — 10% be-				
téti kamat után	2,047	85		
		4,974 70		
Competință de timbru — Bélyeg-				
illek		62 30		
Amoruzare: — Leírás:				
10% din mobiliar — 10% leírás				
a felszerelés számlán		61 44		
Profit curat — Tiszta nyereség		12,126 62		
		49,562 72		49,562 72

Porumbacul-inferior, în 31 Decembrie 1910.

Membrii direcțiunii: — Igazgatósági tagok:

Ioan Mărinescu m. p.,
prezident — elnök.

Dimitrie Mandeal m. p.,
vice-prez. și cassar — alelnök és pénztárnok.

Ioan Dejenariu m. p.

Ioan Grecu m. p.

I. Sălca m. p.

Lazăr Stoichiția m. p.

Ioan Stoichiția m. p.

S'au revăzut și s'au aflat în consonanță cu cărțile purtate în deplină ordine. — Felü vizsgálattal és a teljes rendben vezetett könyvekkel összehangzónak találtatott

Porumbacul-inf., 5 Februarie 1911. — Alsóporumbák, 1910. február hó 5-én.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

George Comșa m. p.

Ieronim Spornic m. p.

George Codrea m. p.

Ioan Căndea m. p.

Simion Grădinar m. p.

„PLUGARIUL“,

institut de credit și economii societate pe acții în Săcădate.

Domnii acționari ai institutului de credit „Plugariul“, societate pe acții, se invită conform statutelor la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Săcădate (localul institutului) Joi în 2 Martie st. n. la 10 ore a. m.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului anului 1910.
2. Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului realizat.
3. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani.
4. Salariizarea funcționarilor.

Acei domni acționari cari sau în persoană sau prin plenipotențiali voese a lua parte la adunare se fac atenți conform §. 17 din statute, a depune acțiunile scrise pe numele lor, precum și plenipotența înainte de deschiderea adunării la cassa societății.

Săcădate, la 2 Februarie 1911.

Direcțiunea.

(41 1-1)

Bilanț la 31 Decembrie 1910.

Activa — Vagyon.		Mérleg számla 1910 dec. hó 31 én.		Pasiva — Töher.	
	K f				K f
Cassa în numărar — Kézpénz	1 997.10	Capital societar — Részvénytőke	20,000 —		
Cambii escontate — Leszámlított váltók	185,359 —	Fond de rezervă — Tartaléknap	8,400 —		
Imprumuturi pe oblig. — Kötvénykölcsönök	73 930 —	Fond de binet. — Jóékönylap	850 —		
Acti. de la bănci — Banki részvények	200 —	D. p. spre tract. — Takarékbetétek	203,150.48		
Mobilier — Felszerelés	60 —	Cambii reesc. — Visszeszámláltók	18,000 —		
amortizare — leírás	40 —	Creditori — Hitelezők	2 072.53		
		Divid. nerid. — Fel nem vett oszt.	80 —		
		Inter. tranz. — Átmeneti kamatok	4,806 —		
		Profit reportat — Athozott nyereség	160.47		
		Profit din a. crt. — Nyereség f. évből	4,006.62		
			4,167.09		
					261,520.10

Contul Profit și Pierderi.

Spese — Kiadás.		Nyereség és veszteség számla.		Venite — Bevétel.	
	K f				K f
Interese după dep. — Takarékbetét-kamat	8,968.81	Profit reportat — Athozott nyereség	160.47		
Salare — Fizetések	600 —	Inter. de la cambii esc. — Kamat leszámlított váltók után	13,108.06		
Marje de prez. — Jelenléti jgyek	175 —	Interese de la obligatiuni — Kamat kötvények után	2 002.90		
Spese: chirie, lum., încălzit, tip. etc. — Kölségek: házber., világítás, titkosítás, nyomtatványok stb.	694.65	Provizioane — Jutalék	1,089.77		
Dare — Adó: directă și aruncuri — egyenes és potadó	838.77				
10% dela int. de dep. — 10% b. tétli kam. után	896.88				
Amortizare din mobilier — Leírás felszerelésből	20 —				
Profit curat — Tiszta nyereség	4,167.09				
					16,361.20

Săcădate—Szakadat, 31 Decembrie 1910.

Direcțiunea — Az igazgatóság:

Constantin Prie m. p., prez. elnök. Ioan Căndea m. p. Ioan Iordachie m. p.
Ioan Stanciu m. p. Ioan Bucur m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltatott és a fő- és segéd könyvekkel összehangzásban tállatott.

Săcădate—Szakadat, 2 Februarie 1910.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő bizottság:

Ioan Georgescu m. p. preș. Toma Măhăra m. p. Toma Podea m. p. Ilie Stanciu m. p.
Ioan Vătașan m. p., ca revizor expert al „Solidarității“.

„IZVORUL“,

institut de credit și economii, societate pe acții în Alsósebes.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Izvorul“, societate pe acții în Sebeșul-inferior, se convoacă prin aceasta la

a III-a adunare generală ordinară,

pe Joi, în 2 Martie 1911 stil nou la 11 ore înainte de amiază în localul institutului cu următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii pro anul 1910.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Decizune asupra bilanțului și împărțirii profitului curat.
5. Alegerea a 7 membrii în direcțiune pe un period de 3 ani.
6. Închiderea adunării generale.

Sebeșul-inf., la 6 Februarie 1911.

Direcțiunea.

(44 1-1)

Activa.		Bilanț la 31 Decembrie 1910.		Pasiva	
	K f				K f
Cassa	4 615.97	Capital social.	16,000 —		
Cambii escontate	183 605.86	Fond de rezervă *)	2,000 —		
Imprumuturi ipotecare	25 958.10	Depuneri spre fructificare	155 908.56		
Imprumuturi pe obligațiuni	6,475 —	Re-scont	23,055 —		
Actiuni	200 —	Creditori	15,573.22		
Mobilier	382.80	Interese transitoare anticipate	3,282 —		
amortizare	82.80	Profit reportat din anul trecut	81.14		
		Profit curat din anul curent	5,255.01		
			5,236.15		
					221,154.93

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K f				K f
Interese de depuneri	5,595.40	Profit reportat din anul trecut	81.14		
Saare	700 —	Interese de escont	10 421.12		
Sp. se de birou, tip., inc., chirie, lum., porto, etc.	257.49	Interese de impr. hip.	1,952.27		
Contribuțiune: directă și aruncuri	1 402.75	Interese de impr. pe obl.	6 990		
10% de la int. de dep.	5 954	Provizioane și competențe de scris	859.70		
Amortizare din mobilier	82.80				
Profit curat	5 336.15				
					13,934.13

Sebeșul-inferior (Alsósebes), la 31 Decembrie 1910.

Direcțiunea:

Toma Doican m. p., George Stoica m. p., Ioan Căndea m. p. Ioan Doican m. p. Adam Roman m. p. Ioan Maerean m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Sebeșul inferior, la 6 Februarie 1911.

Ioan Micu m. p., președinte. Toma Flucsa m. p. George Costea m. p.
Ioan Maerean m. p. Victor Preda m. p. Toma Măhăra m. p. Ioan Stoichița m. p.
Ioan Vătașan m. p., revizor expert al „Solidarității“.

*) Cu adausul din anul curent fondul de rezervă se face de K 4,000 —.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.	CAIETUL II.
Foaie verde, foi de nuc. Cântă puiul cucului. Badișor depărțitor. Spune mândr' adevărat. Vai, badișă, dragi ne-avem. Cine m'aude cântând. Bade, zău, o fi păcat. Bagă, Doamne, luna 'n nor.	Știi tu, bade, ce mi-ai spus. Vino, bade, iar acasă. Năcăjit, ca mine, nu-i. După ochi ca murele. Floare fui, floare trecui. Cântec haiducesc. Trageți voi boii Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

CAIETUL I.	CAIETUL II.	CAIETUL III.
Lugojana. Măzărca. Ardeleana (ca în Banat) I. Pe picior I. Ardeleana I. Brău I. Hora. Ardeleana (ca în Banat) II.	Ardeleana (ca în Banat) III. Ardeleana II. Pe picior II. Țarina. Învărtita I. De doi. Ardeleana III. Brău II.	Brău III. Hategana. Ardeleana (ca în Banat) IV. Învărtita II. Pe picior III. Ardeleana (Abrudeana) IV. Ardeleana (ca în Banat) V. Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4 —
fr. 5 —Preludiu și Hora din „Serata etnografică“, pentru piano, ed. II.
Rândunica, vals, pentru piano, ed. II.

Viorele, vals, pentru piano, ed. II.

Nou! — Aurora, vals pentru piano. — Nou!

Prețul a cor. 2 —
fr. 2.50

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

In 100 ani

se ivește numai odată ocaziunea de-a putea cumpăra ieftin
și bine, pomi și alte plante, pentru școli de pomărit.
Să nu scape deci nimenea această ocazie favorabilă, ci să comande imediat ce-i e de lipsă după consemnarea de mai jos, valabil cât timp depozitul va ajungePomi
Tufe de decorat
Conifere
Plante sălbaticedin curățiri totale a pământului cu prețuri de
tot reduse.

Fr. CASPARI & COMP. Școale de pomărit

(379) 15-32

Mediaș, Transilvania.

Catalog la cerere gratuit!